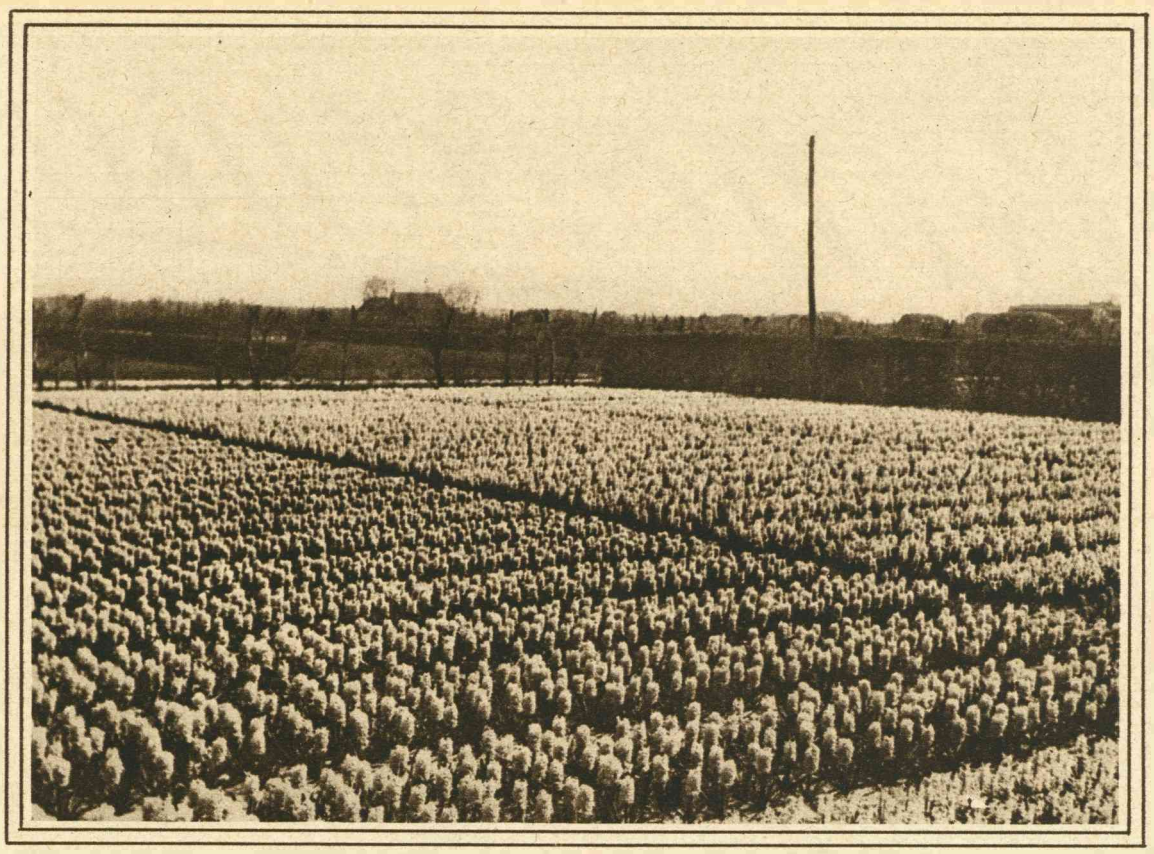
De Bloembollen velden



Die prachten van mooi-weersdagen hebben een aardig handje meegeholpen. Alom tusschen . . . Leiden en Uitgeest, zeg maar . . . ziet ge het ontzettende borduurwerk in vollen gang; nog een dag of wat, een goeie week misschien, mogelijk eerder al, en de onafzienbare veldenstrook aan den binnenkant der duinen is met één kostelijk bont bloemgewaad overdekt. De gele banen der narcissen fonkelen U als strepen vuur tegen in den zonneschijn; de hyacinten stallen hun onovertroffen kleurschakeeringen uit; de tulpen doen het al aardig hier en ginder. Het is dan wellicht niet zóó als andere jaren, vanwege den stilstand in den bollenhandel, maar ondertusschen.

Het is nog prachtig.

Dit is nu eens iets echt nationaals, echt Hollandsch, die bloemenvelden. Er zijn er ook in andere landen wel hier en daar, maar het haalt niet bij de onze. Trouwens de bollen deugen daar niet voor de vermeerdering; beproefd is het al genoeg, maar lukken, ho maar.

Dat deze bolbloemen uitsluitend in ons land, en dan nog wel in die bepaalde streek van ons land, geteeld kunnen worden, komt door de gesteldheid van den grond in die streek. Grof zand, kalkhoudend, bemest met koemest, dat is het bedje waarin de bol liggen moet, wil hij gedijen. Daarbij moet de stand van het bodemwater zóó hoog zijn, dat de planten met haar wortels er net bij kunnen om te drinken. Maar het overtollige bodemwater moet ook goeden afvoer hebben, opdat de stand in den drinkbak der bollen altijd zoowat hetzelfde is. Aan deze vereischten nu voldoen de geestgronden in de bollenstreek op end' op. Het is nu wel juist niet voor het doen bloeien van de bloem noodig, dat de grond die gesteldheid heeft; gunst, die bloemen bloeien wel op een glas met water, dat weet U allemaal even goed als ik, maar juist als de bloem al gebloeid heeft, dán komt het eerst erop aan, hoe de gesteldheid van den grond is. De bol moet dan nog genoeg voedsel uit den bodem kunnen halen om binnen in zich een nieuwen bloemknop te vormen. Die fut, die daar nu voor noodig is, vinden de bollen in de genoemde streek; elders beproefd leveren de bollen in het tweede jaar armelijke of meestal heelemaal geen bloemen meer.

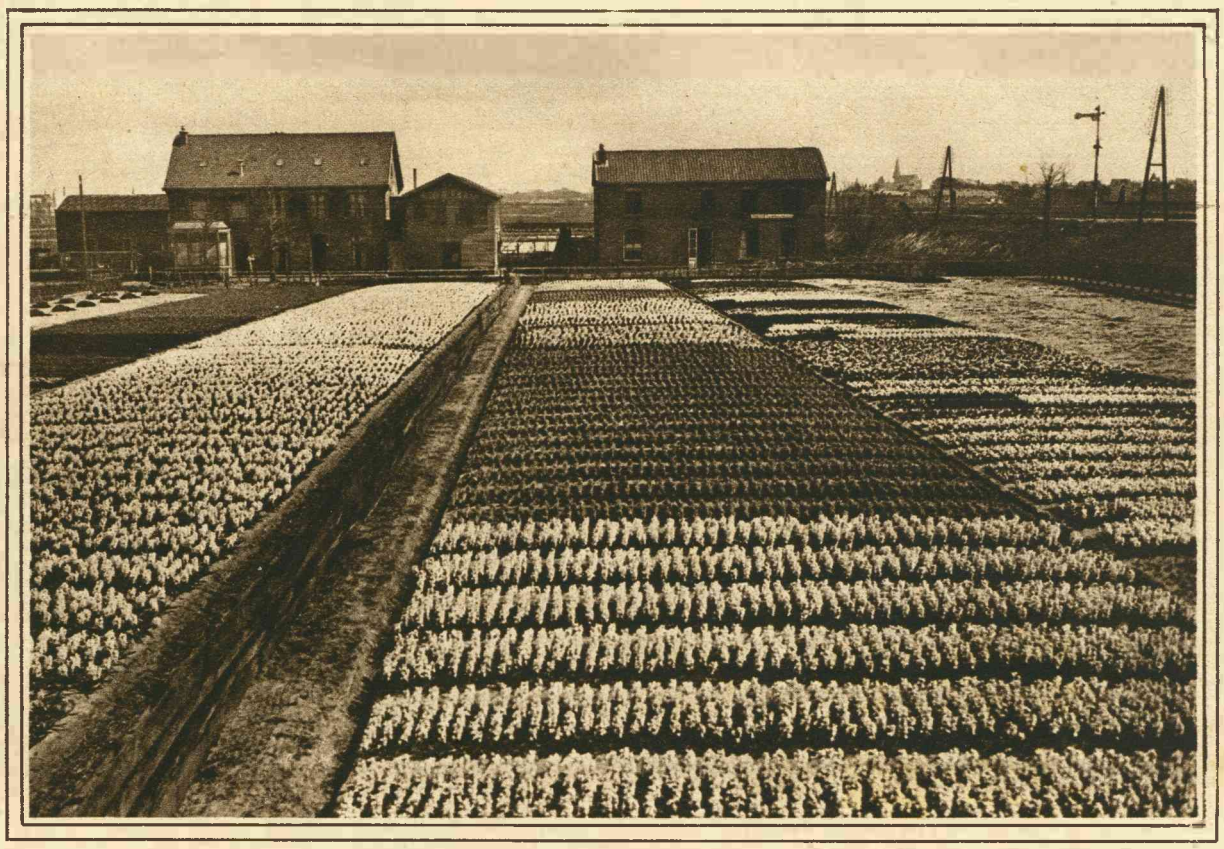
De velden worden niet telken jaar weer met eenzelfde gewas beplant. Zoo b.v. één jaar hyacinten; dan in het najaar gaan er b.v. weer tulpen den grond in; een derde jaar b.v. weer eens narcissen. In dat derde najaar spit men de velden een steek of drie om; het voorjaar daarop wordt er koemest op gebracht. Men doet daarna niet dadelijk weer bloembollen erin, maar als voorteelt b.v aardappelen; in het najaar is de grond dan precies weer goed voor hyacinten. Maar nu doet men 't het best om niet dezelfde partij hyacinten weer in hetzelfde veld te brengen; want er moet in de natuur nu eenmaal vermenging, verversching van bloed en bestanddeelen zijn; anders is er verzwakking van de soort te vreezen. En, ge weet, verzwakking leidt tot vatbaarheid voor ziekten.

Nu, en ziekten? Als er iets is, waar de bollenkweeker een broertje, — ja, een heel geslacht van broertjes aan dood heeft, dan is het de ziekte van zijn bollen. Een aangestoken bol kan alles bederven, ja, de meest welgestelde kweekers zijn soms door een enkele ziekte van hun bollen ten onder der gegaan.

Er zijn net als bij de menschen ook bij de bollen heele hoopjes ziekten gebruikelijk. En, ook al net als bij de menschen, als je er maar op let en er tijdig bij bent, kan er nog heel wat verholpen worden gewoonlijk. Dus uitkijken is de boodschap. Maar hoe kan dat het beste gebeuren? Hoe vind je tusschen die millioenen en millioenen gezonde bloemen nu de zieke uit? Ja het is een heel karwei, daar gaat geen steek vanaf. Maar te doen is het. En er zijn hulpmiddelen; zoo b.v. bij het „ringziek" of „oud", (dat is een der meest gevreesde bollen-epidemieën); een plant, die deze kwaal onder de leden heeft, krijgt lichtgele stippels op het blad. Maar in de zon ziet men die stippen heel moeilijk; dus er moet schaduw zijn; als de dokter dus op contrôle van zijn patiënten uitgaat, heeft hij te zorgen, dat hij schaduw bij zich heeft. En dat lapt hij door een paraplu mee te nemen. Dus als u een bollenboer midden op een zonnigen dag onder een oude paraplu op zijn bollenveld ziet loopen, moet u heelemaal niet denken dat hij niet goed wijs is, of zóó tegen den keer in vanwege de vermaarde boersche koppigheid, of dat een weinig ijs op het verwarde hoofd hem verlichting geven zou, . . . niets daarvan. Ge moet enkel en alleen denken, dat hij zijn patiënten onderzoekt.







Een ziekte, die ook veel voorkomt, is het „zwart rand"; daarbij vergeelt en verslapt het bloemblad; men noemt deze ziekte ook wel „nieuw" of „geel ziek". Andere bollenongesteldheden dragen weer andere namen, zooals b.v. de eenigszins . . . onpleizierige namen „wit snot" en „zwart snot". De eene kwaal is uitteraard gevaarlijker dan de andere, maar voor hun pleizier, om zoo te zeggen, hoeven de bollen ze géén van alle te hebben.

Het gevaar, de besmetting, wordt op allerlei manieren gekeerd; zoo b.v. eerst door het bespuiten met een geneesmiddel, de „Bordeausche pap", en helpt dat niet, dan wordt de bol met de omringende aarde uitgetrokken.

Bij andere ziekten weer is